

țeră, însoțitu de 2 mii soldați Turci. Pe-atunci în Moldova, era Domnu Aron Vodă celu rău; ér' în Transilvania, Sigismund Batori. Cum se aședă Michaiu Domnu, îndată și trâmisse scrisori la acești doi Domni, poftindu-i să se unească cu elu în contra Turciloru, pentru a scăpă Români de jafurile astoru dușmani. Atátu Aron Vodă, cătu și Sigismund Batori, primi cu bucurie îndemnarea lui Michaiu, și-i promisseră a-lu ajută cu soldați. Ba chiaru și Rudolf, împăratulu nemțescu, i promise ajutoru în contra Turciloru. După această, Michaiu îndată chemă și boerii, pe cari-i cređu mai cu durere de animă cătră țeră și frații loru Români, și li spusse, că elu voesce să începă resboiu cu Turcii, numai de cătu. Michaiu dișă: Nu voiu puté sufferi eu, ca Românu și urmașu a Marelui Mircea, Vlad Țepeșu și Stephan Celu Mare, să mai vedu pe frații mei Români, jefuiți și batjocuriți de Turci. Să lămu cu toții armele și să li arătăm, că și noi suntemu ómeni, cari scimu a ni apăra țera și drepturile nóstre stremoșesci!— Mergeți Țar', și spuneți Româniloru să se pregătéscă în secreta de resboiu cu dușmanii. În această luptă, noi vomu mai fi ajutați de Moldoveni și Transilvaneni. Apoi boerii eșindu de la Domnu, spusseră Româniloru să se pregătéscă în tăcere de resboiu. Nu putea fi veste mai plăcută pentru Români, de cătu ceea ce li se spunea acum; adecă, că au să scape de chinurile și jafurile streiniloru. Ei îndată și începură ași pregăti armele: curățindu-și pusecele și ascuțindu-și săbiile. Ér' în ziua de 13 Noembre anulu 1594, toți Turcii din țera Românescă, fură prinși de Români și uciși. Totu astu-feliu se făcură și'n Moldova, de cătră Aron Vodă, în această zi. Apoi, după 2 zile, Michaiu în fruntea armatei românesci, fu toemai la Giurgiu, ca să ducă veste Turciloru, că pe frații loru din România, i-au trâmisu pe ceea lume; și că vine acum, să li-arete și loru, cine suntu și ce pota Români cei batjocuriți de ei! Și, când Turcii nici nu se gândiau, Români intrară în cetatea Giurgiu, i dederă focu ș'apoi ucisseră pe toți Turcii de-acolò. După această, Michaiu se întórse la Bucuresci. Ér' împăratulu turcescu auđendu aceste, trâmisse unu pașă cu doé mii Turci, ca să scótă pe Michaiu din Domnie. Dar Michaiu, bătú și pe acesta și ucisse toți Turcii, cari venisseră să-lu scótă din domnie. După această, Michaiu pornesce din nou și cu mare regegiune asupra Turciloru. Trece Dunărea și bate pe Turcii cari păziau Rusciucu și Silistra, și le ea sub stăpânirea sa. Când se mai vesti și acestea la Constantinopoli, Turcii înlemniră de frică; ér' împăratulu turcescu, se otări să scăpe de acestu dușmanu cumplitu, cu orice miđlocu. Chemă dar' pe unu vestitu pașă, numitu Sinan, și-i porunci să mérgă cu óste mare asupra Româniloru și să ucidă pe Michaiu; ér' în loculul lui se pună unu pașă stăpânitoru peste țera Românescă.

37. Despre bėnturi. Dintre tóte bėnturile, apa este cea mai bună. Ea înlesnesce mistuirea, curățe sângele, recoresce și face pe omu deșteptu și voiosu. Apa curgėtóre este cea mai sănătósă. Când se vede cine-va nevoitu a bė apă din ézuri séu bălți, trebuie s'ò filtreze séu strecure mai ántėiu. Filtrarea se face prin pétră porósă, séu punėndu în vasulu cu apă nisipu și cărbuni pisați, lăsăndu-i pėnė se voru aședa la fundu, și apa să se limpedéscă.— Cele-l-alte bėnturi, precum :